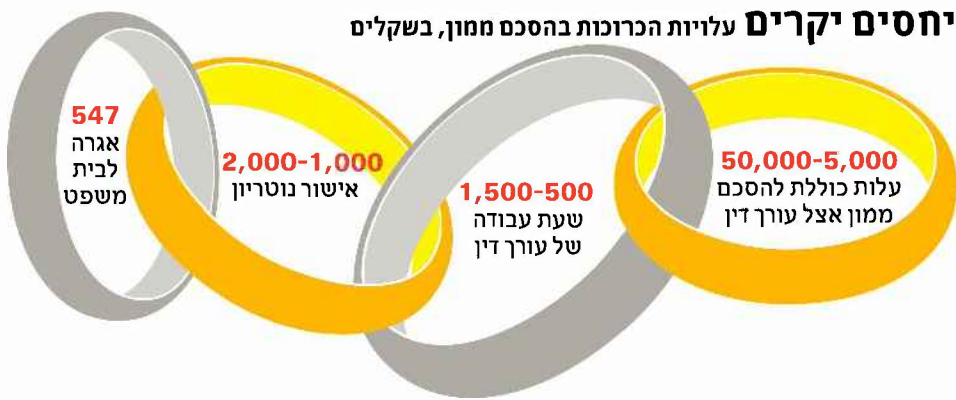

לפרק את החבילה - בלי לאבד את הרכוש

מדריך TheMarker העלייה בשיעור הגירושים והעובדה שיותר ויותר זוגות בוחרים כיום לחיות יחד בלי להתחתן, מקנות חשיבות רבה להסכמי ממון המסדירים את חלוקת הרכוש במקרה של פרידה • עו"ד אירית רוזנבלום: "אם אין הסכם כתוב, אדם יכול להפסיד את רכושו לכן הזוג מבלי שהתכוון" • מה חשוב לדעת לפני שחותמים על הסכם ממון, למי זה מתאים וכמה זה עולה

כסף והסכם לא יפגעו ביחסיהם", אומר דו"ח יחיא. גם זוגות שכבר נשואים יכולים לנסח הסכם ממון.

לא להיכנע ללחצים

ההחלטה על הסכם ממון צריכה להיות משותפת לשני הצדדים. יש לא מעט סיפורים על בן זוג שכפה הסכם ממון בעייתו על הצד השני, והשאיר אותו במצב כלכלי עגום. דו"ח יחיא מספר על אשה נשואה שהגיעה למשרדו והציגה בפניו הסכם כממון שעליו חתמה שמונה שנים קודם לכן. על פי ההסכם הזה, במי

רות דייין וולפנר, עורכת דין לענייני גירושים, מוסיפה כי "אם אחד מבני הזוג צפוי לקבל ירושה או מתנה במהלך הנישואים, הסכם הממון יכול למנוע מאבק משפטי במקרה של גירושים או פרידה, וזו תמיד תוצאה רצויה".

לעומת זוגות הנישואים בפעם הראשונה, הרי שרוב הזוגות הפרי תחים בסיבוב שני מבקשים לערוך הסכם ממון - בעיקר כדי להבטיח את זכויות ילדיהם מהנישואים הראשונים. "הצדדים בנישואים שניים מפוכחים יותר, ודיבורים על

הוא יצטרך לשלם פיצוי לצד השני על כל חודש שבו לא ניתן גט", הוא אומר. "זה מעין קנס, והסיבה לכך היא שעל פי הדין הרתי אי אפשר לכפות גירושים על הצד הסרבן, והבעל צריך לתת את הגט מרצונו המלא. זה כוח שיש לגבר. אשה מסורבת גט תקועה בחיי נישואין, לא יכולה להתחתן בשנית ולא פעם נמצאת במצב שבו הזמן משי חק לרעתה. הבעל יכול להשתמש בכוח הזה לסחטנות, ולכן לעתים אני ממליץ לערוך הסכם ממון רק בשביל זה".

5% לעומת השנה החולפת. הליכי הגירושים מלווים לעתים קרובות במאבקים לא נעימים סביב גידול הילדים והשליטה ברכוש המשותף. לכן, הסכם ממון לפני הנישואים יכול להקל על התהליך.

"בשנים האחרונות מסתמנת עלייה ממשית במספר הזוגות הנישואים לראשונה שעורכים הסכם ממון לפני הנישואים", אומר עו"ד בני דו"ח יחיא, מומחה לדיני משפחה, ירושה ועיכובנות. "כל זוג הנישא כיום יודע כי סיכוייו לצלוח את המוסד הזה בעייתיים. אנשים מעוניינים להבטיח את מה שצפוי לקרות, במיוחד מההיבט הכלכלי. כאשר צד אחד מביא אתו לנישואים יותר כסף מהשני - הוא לא רוצה לצאת פראיר".

סיבה נוספת לפופולריות של ההסכמים היא העלייה בגיל הנישואים. "היום אנשים מתחתנים בגיל מבוגר יותר, כבר יש להם קריירה והם צברו רכוש", מסביר דו"ח יחיא. במרבית המקרים, הוא מוסיף, הגברים הם אלה שדרושים הסכם ממון. "הם משערים שירוויחו יותר מהנשים, ולכן עומדים על כך שאם יתגרשו - מה שצברו לא יתחלק שווה בשווה בין הצדדים. אבל לא רק גברים עשויים לדרוש חתימה על הסכם ממון. לעתים גם נשים בעלות מקצוע רווחי או עסק פרטי דורשות הסכם".

ועם זאת, לא כל זוג צריך לרוץ ולעשות הסכם ממון. "זוג שמתחיל מאפס, בלי שאחד מהם מביא לחיי הנישואים דירה - אינו זקוק להסכם", אומר דו"ח יחיא, אך מבהיר כי קיימים מקרים שבהם גם לזוגות צעירים כדאי לחתום על הסכם ממון - כאשר הם מעוניינים למנוע מראש מצב שבו אחד מהם יסיר רב להתגרש. "ניתן לכלול בהסכם קביעה כי אם אחד מבני הזוג יסרב לשתף פעולה עם הליכי הגירושים,

ממון כתוב שמסדיר זאת". רוזנבלום מוסיפה כי לצערה, הסכמי ממון נתפשו עד לאחרי נה כאבן נגף במערכת היחסים, שחייבים לעבור מעליה במקרה של גירושים. "כשמוכרים הסדר כל כך חשוב באופן כל כך שלילי, שמדבר על פירוק הזוגיות, אז כמובן שזה לא אטרקטיבי. צריך לשנות את הגישה. כפי שמוכרי ביטוח החיים הצליחו לגרום לנו לרכוש אותם - הרי בסופו של דבר מדובר בביטוחי מתים, אבל אף אחד לא אומר את זה; זו אמנות המכירה.

בני דו"ח יחיא: "אנשים מעוניינים להבטיח את מה שצפוי לקרות, במיוחד מההיבט הכלכלי. כאשר צד אחד מביא אתו לנישואים יותר כסף מהשני - הוא לא רוצה לצאת פראיר"

"במשפחה חדשה יש כעשרה עורכי דין, שתפקידם בין היתר לערוך הסכמי ממון. באופן טבעי, אנשים שמגיעים לארגון כבר עשו את רוב הדרך, מאחר שהבינו איך הם רוצים לארגן את הזוגיות שלהם - לכן הרבה יותר קל להסביר להם למה צריך לעשות הסכם רכוש".

ואולם, הסכם ממון חשוב גם למי שמתחתן כרת וכדין, באמי צעות הרבנות. שיעורי הגירושים ממשיכים לעלות: לפי נתוני בתי הדין הרבניים, ב-2012 התגרשו כמעט 11 אלף זוגות - עלייה של

יסמין גואטה

«במשך שש שנים היו נר עה וירון בני זוג שניהלו משק בית משותף, אף שהחליטו לא להינשא ברבנות. נועה למדה רפואה באוניברסיטת תל אביב ועבדה במלצרית כדי לממן את התואר. ירון הקים עסק והצליח לרכוש בכסף שהרוויח דירה, שבה התגוררו השניים. לפני כשנה החליטה נועה כי היא רוצה לפרק את החבילה. בתקופת ההסתגלות הקשה, גילה ירון להפתעתו כי היא דורשת לקבל גם מחצית מזכויותיו על הבית.

בישראל חיים כיום 250 אלף בני אדם המנהלים משק בית משותף ללא נישואים. "העובדה שלא התחתנו ברבנות לא פוטרת את בני הזוג מאחריות כלכלית זה כלפי זה. במקרה של פרידה, כשאחד מבני הזוג תובע נכסים מהצד השני, חל עליהם החוק שחל גם על זוגות נשואים שמתגרשים", אומרים באיגוד משפחה חדשה.

"אם אין הסכם ממון כתוב, אדם יכול להפסיד את רכושו לכן הזוג מבלי שהתכוון", מסבירה עו"ד אירית רוזנבלום, מומחית לזכויות המשפחה האזרחית ודיני פריון, מייסדת ומנכ"לית משפחה חדשה. לדבריה, "זה קורה בדרך כלל לאנשי שים צעירים שמכניסים את בן הזוג שלהם הביתה, ולא מודעים לכך שכאשר הם בונים משק בית משותף, זה מקנה זכויות לבן הזוג, על פי הלכת השיתוף. זוג צעיר יכול להתגורר במשך תקופה בדירה של אחד מהם, ובעת פרידה יכול בן הזוג השני לדרוש חלק מהזכויות. לבן הזוג המארח יהיה קשה להראות שהוא לא התכוון לכך. אלה מקרים שכיחים, שאנו נתקלים בהם פעמים רבות. כדי שרבים כאלה לא יתרחשו, יש חשיבות גדולה להסכם

הדרך הקלה לפירוק החבילה

עריכת הסכם ממון לפני הנישואים יכולה למנוע סכסוכים מכוערים. כמה עולה ההליך, ומה חשוב שיהיה בהסכם?